

Met peuters en kleuters de natuur in.

Volksuniversiteit Amsterdam 28 september 2008

Door Bart de Koning, specialist Natuur en Milieueducatie

www.natuureducatie.com

Laat je kinderen weer scharrelen!

.Je kunt je zelf misschien wel herinneren wat in de natuur de meeste indruk op je maakte. Waarschijnlijk was dat ergens buiten. Bijvoorbeeld dat je een hut bouwde, of dat je in het water bent gevallen of een moment dat je oog in oog stond met een hert of een zwijn. Tien tegen één was dat geen televisieprogramma over olifanten, of een les over de huisjesslak uit de onderwijsboekjes.

Uit onderzoek blijkt dat dingen als buiten spelen, kamperen, op zoek gaan naar wilde zwijnen op de Veluwe, je eigen (boom)hut maken, die prachtige klimboom veel meer indruk maken en ook veel bepalender zijn voor je latere houding naar de natuur.

Je kunt je kind heel veel meegeven over natuur. Deze cursus is speciaal gericht op jonge kinderen van 2 tot 6 jaar. Met deze kinderen moet u uiteraard rekening houden met de mogelijkheden en onmogelijkheden.

Een aantal aandachtspunten voor het naar buiten gaan met peuters en kleuters zijn:

Gebruik fantasie

Peuters en kleuters leven nog in een magische wereld. In elke paddenstoel kan een kabouter wonen. Sprookjes zijn populair. In mijn eigen praktijk (met mijn nichtjes en kinderfeestjes) zorg ik vaak voor een verhaal waarin mijn activiteiten passen.

Vb. *De woudlopersclub* van de neefjes van Donald Duck. Wat moet een woudloper kunnen: 'hutten bouwen', 'over een boomstam lopen', 'schat zoeken', 'sluipen', 'bomen voelen en herkennen', 'camoufleren'. Kleuters kennen Donald Duck misschien niet. Maar stoer zijn de woudlopers zeker.

Of *kabouters*. De kabouters spelen bomen verwisselaartje. De kabouters verzamelen natuurschatten. De kabouters wonen in paddenstoelen. Zoek de kabouterhuisjes.

Houd het simpel

Het maakt peuters en kleuters niet veel uit of het spel volgens de spelregels wordt gespeeld. De meest eenvoudige spelletjes zijn prima. Laat ze bijvoorbeeld vooruit lopen en zoeken naar paddenstoelen. Of til boomstammetjes op en kijk naar de diertjes die er kruipen.

Kleine diertjes in de bomen schudt je zo in je paraplu. Kijk een lieveheersbeestje!

Herhaling is niet erg

Als peuters en kleuters iets leuk vinden, willen ze het nog een keer doen, en nog een keer, en nog een keer. Als jij het al lang saai vindt, beginnen zij het net te begrijpen. Dus ga vooral door en geniet van het enthousiasme van je kind.

Maak het niet te lang

De spanningsboog van kinderen (en van volwassenen ook eigenlijk) is kort. Laat een spelletje niet langer duren dan 7 tot 10 minuten. En ga dan wat anders doen. Peuters en kleuters worden ook sneller moe. Ga niet uren het bos in. Een uurtje is vaak genoeg. Of houd een lange pauze tussendoor en zorg voor wat te drinken of iets te eten. Een wandeling is voor kleuters alleen interessant als er wat te doen is. Als je toch wilt wandelen, laat je kind dan steeds naar iets zoeken. Of onderbreek af en toe voor een spelletje.

Gebruik alle zintuigen

‘Kijken doe je met je ogen!’ Dit soort uitspraken zijn dodelijk voor het enthousiasme van je kind voor de natuur. De natuur moet besnuffeld, geproefd, gevoeld, beluisterd en bekeken worden. En dan vergeet ik nog bijna het ‘echte’ zesde zintuig: ‘het **evenwichtszintuig**’. Dat laatste zintuig gaat over alles wat kinderen beleven door te spelen. Over boomstammen lopen, in een boom klimmen, ergens onderdoor kruipen, ergens overheen klimmen. Uitdagingen aangaan.

Natuurlijk kun je niet alles proeven. Laat ze alleen proeven als je zeker weet dat het kan. Bijvoorbeeld een vlierbes, bosbes een braam of een appel. Laat kinderen ervaren hoe bosgrond ruikt, hoe een paddenstoel ruikt of blaadjes van kruiden. Maak ze opmerkzaam op het fluiten van vogels. Verpak het in een spelletje. Kun jij met de vogels praten door hun liedje na te doen?

Inspiratie

Op Internet is veel te vinden over natuuractiviteiten. Ik heb veel ideeën proberen te verzamelen op mijn weblog:

www.natuursurprises.blogspot.com. Klik op de fotokaarten.

Een zeer geschikt boek om ideeën op te doen voor natuuractiviteiten is: 'Ga buitenspelen' van uitgeverij Becht.

Ik wens je veel succes met het organiseren van onvergetelijke natuuractiviteiten voor je kinderen!

Bart de Koning

Vragen? bart@natuureducatie.com

06-29096804